

La qüestió dels pressupostos

(CONFERENCIA TELEFONICA DEL NOSTRE REDACTOR A MADRID)

La jornada política ha estat dominada per la proposta de plens poders en matèria pressupostària, formulada dijous pel senyor Gil Robles. Diquem abans que tot que la confusió amb què es va cloure el dia d'ahir no s'ha estat encara atesa. Més aviat ha semblat créixer per la novetat d'afornar-se l'habitual Consell de Ministres de divendres. Aquesta inesperada suspensió, després del que va ocórrer ahir, ha donat lloc a comentaris i fantasies en relació amb Tactitud que hom atribueix al senyor Marraco, però el senyor Lerroux ha donat una explicació plena de naturalitat: en realitat el Consell no s'ha celebrat perquè no havia estat convocat. No podia pensar-se en res més senzill. La qüestió queda plantejada íntegrament per al Consell de dissabte.

Es molt possible que el senyor Marraco ja hagi format criteri sobre la proposta del senyor Gil Robles, i àdhuc que l'hagi format igualment el senyor Lerroux, el qual va quedar tan sorprès com el seu Ministre de Finances per la iniciativa del cap de la Ceda i líder de la majoria. Encara que s'atribueixen a l'autor de la proposta mòbils i intencions de llarg abast, el cert és que potser ell també hagi restat una mica sorprès. Permet suposar-ho així el tomb que "El Debate" dona a la iniciativa del senyor Gil Robles en forma que modifica essencialment el que aquest digué. Va proposar el cap de la Ceda que se sustentés la discussió dels pressupostos i que una Comissió extraparlamentària els revisés, introduint-hi economies i reorganitzant serveis; que el Govern sancionés, a l'empar de l'article 61 de la Constitució, per mitjà de decrets lleis, la tasca de la dita Comissió, i que es formulés com a resultat d'aquest treball, el nou pressupost. Això exigiria la pròrroga per un trimestre, de l'actual, per tal de donar temps de realitzar tota l'obra. "El Debate", en un editorial, li dona la volta a la proposta de Gil Robles; creu que allò que cal fer és aprovar primer el pressupost, atorgar després els plens poders al Govern, i que després actuï la Comissió extraparlamentària per a proposar economies i reduccions. Pel que es veu, és igual, però tot al contrari. En l'únic que coincideixen el cap de la Ceda amb els seus òrgans periodístics és a creure que el Parlament no és l'òrgan més adequat per a la labor parlamentària. Obliden, sens dubte, el precepte constitucional, un dels grans encerts de les Constitucions, que limita la iniciativa parlamentària per a proposar augment de despeses.

Al volt d'aquesta qüestió han anat fixant atesa posicions els diversos grups polítics, i cal reconèixer que la proposta del senyor Gil Robles (no se sap si en la seva forma original o segons la versió de "El Debate") ha guanyat adeptes entre els diputats de la majoria, mentre augmentava l'oposició d'altres diputats republicans i àdhuc d'alguns radicals i reformistes.

Els adversaris de la proposta assenyalen, en primer lloc, la inaplicació de l'article 61 a aquestes matèries, puix que la Constitució assenyalava a part, de manera especial, com s'han d'aprovar els pressupostos i no accepten que el cas actual d'Espanya sigui semblant, com alguns diputats pretenen, al de França quan el Parlament va atorgar plens poders al senyor Poincaré. No es tracta aquí de corregir prodigalitats de les Corts, sinó d'un projecte de Pressupostos presentat pel Govern, que les Corts consideren defectuosos. El que es pretén és que s'atorguin plens poders al mateix Govern que el va confeccionar, el qual podia presentar un projecte diferent.

En aquests termes està plantejada la qüestió, creuada, encara, per corrents polítiques misterioses. Preocupa d'una manera especial, en aquests moments, saber quina actitud adoptarà el senyor Marraco si el Consell de Ministres accepta la proposta del senyor Gil Robles. La situació del Ministre de Finances i dels seus col·laboradors es presta a molts comentaris i ha animat atesa extraordinàriament els partidistes de la Camarero, en espera d'esdeveniments.